

Jaarverslag 2019

Inhoud

1. *Samenvatting*
2. *Wettelijke taken en additionele taken, samenstelling en organisatie van de Raad voor plantenrassen*
3. *Gezamenlijke vergaderingen, actualiteiten en ontwikkelingen, aanmeldersoverleg*
4. *Verlening kwekersrecht voor sier-, groente- en landbouwgewassen*
5. *Toelating van groente-, landbouw-, fruitgewassen en houtopstanden*
6. *Het identiteitsonderzoek (DUS-onderzoek) en Cultuur- en gebruikswaarde-onderzoek (CGO)*
7. *Procedurale aangelegenheden*
8. *Betrokkenheid bij wettelijke stelsels andere landen*
9. *Exploitatieoverzicht 2019 (inclusief additionele middelen)*
 - a. *Toelichting exploitatieoverzicht: de uitvoering van wettelijke taken*
 - b. *Toelichting exploitatieoverzicht: de uitvoering van de additionele activiteiten*

1. Samenvatting

In 2019 heeft de Raad voor plantenrassen (hierna: de Raad) 820 rassen van groente- en landbouwgewassen toegelaten tot de Nederlandse Rassenverkeerslijst. Van bosbouwgewassen werden 3 opstanden van richtlijnsoorten toegelaten en er werden 7 opstanden van niet-richtlijnsoorten aanbevolen. Deze zijn opgenomen op de website van de Rassenlijst bomen.

Het aantal aangevraagde nationale kwekersrechten heeft zich de afgelopen jaren gestabiliseerd tussen de 700 en 800 per jaar. In het verslagjaar werden 767 kwekersrechten aangevraagd: 84 voor landbouwgewassen, 510 voor groentegewassen en 173 voor siergewassen. Dit aantal ligt in lijn met voorgaande jaren. Op 31 december 2019 waren er in totaal 8.919 nationale kwekersrechten van kracht.

De organisatie van het rassenonderzoek, toelating en kwekersrechtverlening is vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst tussen de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (Minister van LNV), Naktuinbouw en de Raad. In het verslagjaar is deze overeenkomst opnieuw afgesloten voor een periode van 10 jaar. Met het afsluiten van de nieuwe overeenkomst zijn de kaders geactualiseerd en zijn de rol en verantwoordelijkheid van de drie partijen ten opzichte van elkaar verder uitgewerkt. Zo is onder meer afgesproken dat de Minister van LNV in het vervolg de vaste kosten (de stelselkosten) van de Raad draagt. Hiermee is weer een stevige basis gelegd onder het Nederlandse systeem, zodat het ook in het komende decennium van internationaal topniveau kan blijven en een bijdrage kan leveren aan een sterk kwekersrecht.

Naast zijn wettelijke taken heeft de Raad een aantal additionele taken (publieke taken) verband houdend met de wettelijke taken. Hiervoor wordt jaarlijks een bijdrage (additionele middelen) van het Ministerie van LNV ontvangen. Deze bijdrage is met het afsluiten van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst naar boven bijgesteld, zodat de Raad zijn taken op een goede en toekomstbestendige manier kan blijven uitvoeren. Gedacht kan worden aan ontwikkelingen die op de Raad afkomen met betrekking tot biotechnologie, waaronder het opslaan van DNA-profielen in databases en nieuwe veredelings technieken. Deze ontwikkelingen zijn van invloed op zowel het DUS-onderzoek, toelating en de inhoud en omvang van te verlenen kwekersrechten.

Een deel van de rassen die staan geregistreerd in het NRR bestaat niet meer. Hierdoor geeft het NRR niet meer op alle onderdelen een actueel beeld van rassen waarvan teeltmateriaal beschikbaar is. Daarom wil de Raad instandhouders van plantenrassen binnenkort verzoeken – voordat de registratietermijn van 10 jaar afloopt – of zij hun ras opnieuw willen registreren. Hierdoor worden instandhouders voor het aflopen van de registratietermijn van het ras

gedwongen om stil te staan bij de vraag of registratie van het ras nog langer gewenst is. In het verslagjaar is de Raad actief geweest met de beleidsvoorbereiding voor het invoeren van deze herregistratie.

Op 13 november 2019 heeft de Raad een aanmeldersoverleg georganiseerd. Het overleg werd bezocht door ca. 50 deelnemers. Het was een interactief overleg, waarbij werd gediscussieerd over het nieuwe beleid voor herregistratie, digitaal aanmelden en minimum rasafstanden in het gewas tulp.

De Raad is eind 2018 begonnen met de mogelijkheid om (volledig) digitaal aan te melden voor kwekersrecht en toelating. Omdat digitaal aanmelden tijdswinst oplevert is hiervoor een verlaagd tarief geïntroduceerd. In 2019 werden 25% van de aanmeldingen digitaal ontvangen. Het streven is om eind 2020 te eindigen op 50% digitale aanmeldingen.

Met ingang van 1 januari 2020 heeft de Raad de verantwoordelijkheid voor de 27 gewascommissies overgedragen aan Naktuinbouw. Deze gewascommissies selecteren referentierassen voor DUS-proeven in siergewassen. Belangrijkste reden voor deze overdracht is het feit dat deze gewascommissies – behalve voor DUS-proeven in opdracht van de Raad – ook worden ingezet voor DUS-proeven die worden uitgevoerd in opdracht van het Communautair Bureau voor Plantenrassen (CPVO).

In 2019 heeft de Raad het gewijzigde beleid omtrent de controle op de instandhouding van een ras van een landbouw- of groentegewas vastgesteld. Het bestaande beleid is in die zin aangescherpt dat, wanneer een systematische instandhouding van een ras niet kan worden aangetoond, het ras geschrapt kan worden uit het Nationaal Rassenregister (NRR).

In verband met de Brexit is de Raad ook in 2019 actief geweest met het begeleiden van aanmelders om hun rassen van land- en tuinbouwgewassen vanuit het Verenigd Koninkrijk (VK) op de Nederlandse Rassenverkeerslijst geregistreerd te krijgen en vice versa. De teller staat bij het schrijven van dit verslag op 239 rassen die vanuit Nederland zijn opgenomen in de Rassenlijst van het Verenigd Koninkrijk. Andersom waren dit er 645.

De samenstelling van de Raad is in het verslagjaar gewijzigd. Voor iedere afdeling van de Raad is m.i.v. 1 september 2019 één nieuw lid benoemd.

In 2019 werden geen bezwaar- of beroepschriften ontvangen.

2. Wettelijke taken en additionele taken, samenstelling en organisatie van de Raad

a) Wettelijke taken en additionele taken (publieke taken)

De Raad is een publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) zonder rechtspersoonlijkheid en maakt onderdeel uit van de rechtspersoon Staat der Nederlanden. De Raad is ingesteld bij de Zaaizaad- en plantgoedwet 2005 (ZPW 2005). Deze wet geeft uitvoering aan internationale verplichtingen op het gebied van de toelating van plantenrassen, de verlening van intellectuele eigendomsbescherming met betrekking tot plantenrassen (kwekersrecht) en de verhandeling van teeltmateriaal. De belangrijkste taken en bevoegdheden die de Raad voor plantenrassen bij wet heeft zijn:

- Verlening van nationaal kwekersrecht
- Toelating van rassen en opstanden van landbouw-, groente-, fruit- en bosbouwgewassen
- Het actualiseren en onderhouden van het Nationaal rassenregister
- Aanwijzing van instandhouders van rassen van landbouw- en groentegewassen

Naast zijn wettelijke taken heeft de Raad nog een aantal additionele taken waarvoor hij een bijdrage van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (hierna: het Ministerie van LNV) ontvangt. Deze additionele taken houden alle verband met de wettelijke taken van de Raad en worden onder hoofdstuk 9, onderdeel b, benoemd en toegelicht.

Relevante regelgeving

- Zaaizaad- en plantgoedwet 2005 (Staatsblad 184, 7 april 2005)
- Besluit werkzaamheden Raad voor plantenrassen (Staatsblad 653, 20 december 2005)
- Regeling werkzaamheden Raad voor plantenrassen (Staatscourant 15, 20 januari 2006)
- Bestuursreglement van de Raad voor plantenrassen
- Kaderwet zelfstandige bestuursorganen (Staatsblad 587, 30 november 2006)
- Regelgeving materieel en financieel beheer rijksoverheid
- Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (Staatsblad 583, 23 november 2012)

b) Samenstelling van de Raad

De leden van de Raad zijn in januari 2016 (her)benoemd voor een periode van 5 jaar: 1 februari 2016 tot 1 februari 2021.

De samenstelling van de Raad was in het verslagjaar 2019 als volgt:

Voorzitter: mevr. dr. L. van Vloten-Doting

Afdeling Tuinbouwgewassen

Ir. C.M.M. van Winden (vicevoorzitter)

Ing. G.A.A.M. Meijerink

Prof. dr. J.J.M. Dons

Ir. V.B.W. Cornelissen t/m 31 augustus 2019

Ir. E.K. Pinxterhuis vanaf 1 september 2019

Afdeling Landbouwgewassen

Prof. dr. ir. R.G.F. Visser (vicevoorzitter)

Ir. D. Kasse

Ir. H. van de Haar

Mevr. prof. dr. ir. E.T. Lammerts van Bueren t/m 31 augustus 2019

Ir. P. Keijzer vanaf 1 september 2019

Afdeling Bosbouwgewassen

Ir. A.J.H. Willems (vicevoorzitter)

Mevr. P.M. Sangers t/m 31 augustus 2019

Dr. ir. H.H. Bartelink vanaf 1 september 2019

c) Organisatie van de Raad

Sinds 1 januari 2008 zijn de administratieve en juridische ondersteuning van de Raad (4,2 resp. 0,9 fte) ondergebracht bij het privaatrechtelijke zelfstandig bestuursorgaan 'Stichting Nederlandse Algemene Kwaliteitsdienst Tuinbouw' (hierna: Naktuinbouw). Daarbij is met een onafhankelijkheidsprotocol geborgd dat de secretaris van de Raad onafhankelijk van het bestuur en directie van Naktuinbouw kan functioneren. De relatie tussen de Raad (opdrachtgever), Naktuinbouw (uitvoerder van de administratieve taken alsmede van het technisch onderzoek) en het Ministerie van LNV is vastgelegd in een tripartite overeenkomst.

Deze tripartite overeenkomst is op 22 maart 2019 vernieuwd en is geldig voor een periode van 10 jaar.

Aantal vergaderingen van de Raad in 2019

Afdeling Bosbouwgewassen: 2

Afdeling Landbouwgewassen: 3

Afdeling Tuinbouwgewassen: 3

Alle afdelingen gezamenlijk: 2

Aan de Raad is ter ondersteuning van zijn werkzaamheden een bureau verbonden. Aan het hoofd van het bureau staat de secretaris van de Raad, de heer mr. C.J.A. Groenewoud. De secretaris maakt geen onderdeel uit van de Raad. De leden van de Raad en de secretaris zijn door de Minister benoemd.

3. Gezamenlijke vergaderingen, actualiteiten en ontwikkelingen, aanmeldersoverleg

a) Gezamenlijke vergaderingen 2019

In 2019 heeft de Raad 2 maal een gezamenlijke vergadering gehouden:

- 1) In de vergadering van 17 april 2019 heeft de Raad de eindrapportage van het methodiekenonderzoek 2018 vastgesteld. Daarnaast is besloten om een drietal kandidaten als Raadslid voor te dragen aan de Minister van LNV.
- 2) In de vergadering van 15 november 2019 heeft de Raad:
 - a) de tussenrapportage van de methodiekenprojecten 2019 vastgesteld;
 - b) de subsidies verleend voor de methodiekenprojecten voor het jaar 2020;
 - c) de beleidsnotitie instandhouding en instandhouder 2019 vastgesteld.

b) Actualiteiten en ontwikkelingen

Herregistratie

In juli 2019 stonden er 9.905 rassen van landbouw- en groentegewassen in het NRR geregistreerd. Een substantieel deel van deze rassen bestaat niet meer. Ook komt het voor dat het betreffende bedrijf dat het ras in stand houdt niet meer bestaat. Oorzaak van deze vervuiling in het NRR ligt erin dat er voor bedrijven/instandhouders geen enkele reden was om mutaties door te geven aan de Raad. Het voornemen is om vanaf 1 januari 2021 de instandhouders van

plantenrassen te verzoeken om hun ras – voor afloop van de maximale registratietermijn van 10 jaar – opnieuw te registreren. Op deze wijze worden de instandhouders gestimuleerd om eens in de 10 jaar stil te staan bij de vraag of zij de registratie van hun betreffende ras in het NRR willen handhaven of niet. Hierdoor ontstaat een geactualiseerd NRR. De Raad is in het verslagjaar actief geweest met de beleidsvoorbereiding van de herregistratie.

Beleid instandhouding en instandhouder 2019

De registratie van instandhouders van in het NRR vermelde rassen geschiedt door de Raad, op aanwijzing van de keuringsinstellingen Naktuinbouw (voor tuinbouwgewassen) en de NAK (voor landbouwgewassen). Om een voldoende instandhouding van rassen te waarborgen wint de Raad informatie en inlichtingen in bij de keuringsdiensten. Hierdoor is verzekerd dat de in het NRR geregistreerde rassen aan hun identiteit en beschrijving voldoen. Om een stelselmatige instandhouding te kunnen controleren moet de instandhouder monsters ter beschikking stellen ten behoeve van het onderzoek naar rasechtheid en raszuiverheid. Het beleid is in die zin aangescherpt dat, wanneer uit onderzoek blijkt dat een bepaald ras niet (meer) aan de eisen van rasechtheid voldoet, het ras zal worden verwijderd uit het NRR.

Brexit

Ook in 2019 zijn stakeholders weer begeleid bij het indienen van verzoeken tot overname van DUS-rapporten, om zodoende de registratie en handelspositie van hun rassen in het Verenigd Koninkrijk (VK) dan wel binnen de EU te behouden. Er zijn op het moment van schrijven van dit verslag 645 rassen vanuit het VK in het Nederlands rassenregister opgenomen (NRR). Andersom zijn er vanuit Nederland 239 rassen opgenomen op de Rassenverkeerslijst van het VK.

Bedrijfsbezoek afdeling Landbouwgewassen aan biologisch dynamisch akkerbouwbedrijf te Kraggenburg – Flevoland

Op 5 juli 2019 bracht de afdeling Landbouwgewassen een bedrijfsbezoek aan de maatschap Vos te Kraggenburg, een biologisch landbouwbedrijf, dat ook actief is als aardappelkweker. Gestart werd met een presentatie, verzorgd door Bionext, over de nieuwe communautaire regelgeving m.b.t. biologische rassen en biologisch heterogeen uitgangsmateriaal. Hierbij werd eveneens ingegaan op het in de handel brengen van biologisch heterogeen uitgangsmateriaal en het experiment van de EU. Vervolgens werd tijdens een rondleiding over de akkerbouwvelden ingegaan op de verschillen tussen zuivere lijnen versus populaties van tarwe.

Bedrijfsbezoek afdeling Tuinbouwgewassen aan Royal van Zanten

Op 11 oktober 2019 bracht de afdeling Tuinbouwgewassen een bezoek aan veredelingsbedrijf Royal van Zanten. Aan de hand van een presentatie werd gediscussieerd over de toenemende resistentieveredeling in siergewassen, de wijze van bescherming van nieuwe rassen en de consolidatie die gaande is in de sierteeltsector.

Bezetting Raad voor plantenrassen vanaf februari 2021

De benoemingen van de huidige 11 leden van de Raad liepen aanvankelijk allemaal tegelijk af, nl. op 31 januari 2021. Daarnaast had een substantieel aantal leden aangegeven zich niet meer beschikbaar te (kunnen) stellen voor een nieuwe termijn van 5 jaar.

Tijdens de vergaderingen van de Raad in 2019 is nadrukkelijk stilgestaan bij het vinden van geschikte opvolgers. Om in de toekomst alle benoemingen niet meer op één tijdstip te laten plaatsvinden om zo de continuïteit beter te waarborgen, houdt de Raad een meer gespreid tijdspad aan m.b.t. de aanstaande benoemingen.

Platform intellectuele eigendom

Op initiatief van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) is in 2018 het “Platform intellectuele eigendom” opgericht. Het I.E.-Platform is een strategisch overlegorgaan (vormgegeven via een stuurgroep) dat verbinding legt tussen I.E.-registrerende organisaties, Kamer van Koophandel, beleid en intermediaire organisaties zoals brancheverenigingen en aan de overheid gelieerde agentschappen. Het platform ontwikkelt een gezamenlijke strategie om ondernemend Nederland I.E.-bewust te maken. Partners van het platform zijn het Ministerie van

EZK, Benelux Office for Intellectual Property, Kamer van Koophandel, Octrooiencentrum Nederland en de Raad voor Plantenrassen. Gelet op de hoge mate van I.E.-bewustzijn van de Nederlandse veredelaars (kwekersrecht), het relatief geringe aantal aanmelders en de beperkt beschikbare capaciteit van het secretariaat van de Raad, neemt de secretaris als agendalid en op ad-hoc basis deel aan de overleggen van het I.E.-platform.

c) Aanmeldersoverleg

Op 13 november 2019 heeft de Raad voor de gebruikers van het Nederlandse systeem (aanvragers van nationaal kwekersrecht en toelating) een aanmeldersoverleg georganiseerd. Het overleg werd bezocht door ca. 50 aanmelders.

Een drietal actuele thema's werd tijdens het overleg bediscussieerd:

- a) de invoering van het herregistratie-beleid;
- b) digitaal aanmelden (bij de Raad, CPVO en UPOV);
- c) beleid minimumrasafstanden tulp.

De discussies hebben waardevolle informatie opgeleverd voor de Raad, onder andere over herregistratie en digitaal aanmelden.

Herregistratie

Er is afgesproken om de positie van de 'amateursector' t.a.v. de kosten van herregistratie nader te bezien. Daarnaast wordt onderzocht of het mogelijk is om de instandhouders - voorafgaand aan het aflopen van de registratie - op actieve wijze te attenderen op de termijn waarbinnen de aanmelding t.b.v. herregistratie moet worden gedaan.

Digitaal aanmelden (t.b.v. kwekersrecht/toelating)

In het overleg werd ingegaan op de verschillende systemen van digitaal aanmelden, te weten via de Raad (nationaal, toelating/kwekersrecht), CPVO (Communautair kwekersrecht) of UPOV (aanmelden bij UPOV-lidstaten). Tijdens het overleg bleek dat behalve de Raad ook het merendeel van de aanmelders inzet op digitaal aanmelden. Verder werden enkele verbeterpunten aangedragen. Deze worden opgepakt.

Project beleid minimumrasafstanden tulp

Het (methodieken)project "Minimum rasafstanden tulp" is een samenwerking tussen Naktuinbouw en de KAVB. De reden voor dit project is dat er discussie is in het vak over duidelijke onderscheidbaarheid in, met name, de kleurmutanten. Discussie en twijfel over duidelijke onderscheidbaarheid is ongewenst en zorgt voor verminderd draagvlak voor het rassenonderzoek en het kwekersrecht. Inzicht in de gehanteerde normen voor rasafstand is gewenst. Ook de robuustheid van kenmerken komt aan de orde. Mogelijk kan er met dit project een nieuwe beleidslijn worden opgesteld met meer handvatten om onderscheidbaarheid duidelijk en overtuigend vast te stellen. De sector heeft de wens geuit om bij dit project te worden betrokken. De Raad heeft dit toegezegd.

4. Verlening kwekersrecht voor sier-, groente- en landbouwgewassen

Nederland kent al ruim 75 jaar een bijzondere vorm van intellectuele eigendomsbescherming voor de ontwikkelaars van nieuwe plantenrassen, het zogenaamde kwekersrecht. Deze vorm van intellectuele eigendomsbescherming is sinds 1961 geregeld in een internationaal verdrag (UPOV-verdrag), waaraan Nederland van begin af aan is gebonden. Mede ter uitvoering van het voornoemde verdrag zijn de criteria voor toekenning van een kwekersrecht bij en krachtens de wet geregeld. Onder meer moet uit onderzoek te velde of in de kas blijken dat het beoogde nieuwe ras onderscheidbaar (Distinct, D), homogeen (Uniform, U) en bestendig (Stable, S) is. Dit onderzoek duurt 1 tot 3 jaar, afhankelijk van de aard van het gewas. In bijzondere gevallen kan de duur van het onderzoek langer zijn. Daarnaast is een voorwaarde voor het kwekersrecht dat een ras nieuw moet zijn en een goedgekeurde naam moet hebben.

Naast het nationale kwekersrechtstelsel neemt het Communautaire kwekersrechtstelsel sinds 1995 een steeds belangrijkere plaats in, waardoor het beroep op het nationale stelsel is verminderd. Niettemin blijft er behoefte te blijven bestaan aan nationale kwekersrechten.

De belangrijkste redenen daarvoor zijn:

1. Voordat teeltmateriaal van rassen van landbouw- en groentegewassen in de handel mag worden gebracht, moeten de betrokken rassen zijn toegelaten. Dit geschiedt op nationaal niveau. Die toelating gebeurt op basis van hetzelfde DUS-onderzoek dat voor kwekersrechtverlening van toepassing is. Dientengevolge kan dat onderzoek voor beide doeleinden worden gebruikt, wat in de landbouw- en groentegewassen veelal gebeurt. In de meeste gevallen wordt voor die rassen nadien ook een Communautair kwekersrecht verleend, wederom gebaseerd op het eerdere DUS-onderzoek. Overigens moet voor toelating van rassen van landbouwgewassen ook nog cultuur- en gebruikswaardeonderzoek worden uitgevoerd.
2. Voor een aantal gewassen is de beschermingsduur van het Nederlandse kwekersrecht langer (dit geldt o.a. voor rassen van bolgewassen) dan van het Communautaire kwekersrecht of vindt men de Communautaire jaarcijzen na verloop van tijd niet meer opwegen tegen het beschermde belang. Door ook een nationale titel te hebben kan men na afloop – of na vrijwillige opgave - van het Communautaire recht terugvallen op het Nederlandse kwekersrecht.
3. Voor sommige siergewassen is Nederland het belangrijkste distributieland van materiaal in de Europese Unie. Als gevolg daarvan volstaan sommige kwekers met kwekersrechtelijke bescherming in Nederland omdat zij hun rechten kunnen handhaven via de handelsstromen die via Nederland lopen.
4. Over het algemeen zijn de kosten voor een nationaal kwekersrecht lager. Zo bedraagt de Jaarcijns voor een Europees kwekersrecht € 330 terwijl dit bedrag voor een nationaal kwekersrecht op nul is gesteld. De aanvraagkosten voor een Communautair kwekersrecht zijn € 650, voor een elektronische Communautaire aanvraag is dit € 450.
Sinds 2018 is het ook mogelijk om nationale aanvragen elektronisch in te dienen bij de Raad. De kosten hiervoor zijn € 240; een niet elektronisch ingediende aanvraag kost € 410.
De onderzoekskosten voor een Communautair kwekersrecht zijn over het algemeen iets lager dan die voor een nationaal kwekersrecht, omdat het Community Plant Variety Office deze berekent aan de hand van een gewogen gemiddelde van de kostprijs van alle entrusted EU-onderzoekstations.

Trends

Om mogelijke trendmatige ontwikkelingen te onderkennen volgen hieronder enkele tabellen met aantallen van aanvragen en verleningen van Nationaal- en Communautair kwekersrecht.

Nationaal kwekersrecht 2013 t/m 2019			
	Aanvragen	Verleningen	van kracht
2013	747	586	6.942
2014	698	536	7.236
2015	793	610	7.703
2016	800	587	8.030
2017	761	666	8.396
2018	791	710	8.589
2019	767	620	8.919

Communautair kwekersrecht 2013 t/m 2019			
	Aanvragen	Verleningen	van kracht
2013	3.297	2.708	21.510
2014	3.601	2.884	22.550
2015	3.111	2.644	23.750
2016	3.299	2.980	25.148
2017	3.422	2.865	25.914
2018	3.554	2.757	27.757
2019	3.525	3.188	28.227

Uit de cijfers blijkt dat:

- a) het aantal aanvragen voor Nationaal kwekersrecht de afgelopen jaren is gestabiliseerd tussen de ca. 700 en 800 per jaar;
- b) het aantal aanvragen voor Communautair kwekersrecht is gestegen met een dip in 2015 en blijkbare stabilisatie in de afgelopen twee jaren;
- c) de duur van het onderzoek van geval tot geval kan verschillen. Daarom is geen directe relatie te leggen tussen het aantal aanvragen in een gegeven jaar en het aantal verleningen in één van de navolgende jaren.

Nationale aanvragen kwekersrecht uitgesplitst per gewasgroep:

Nationaal kwekersrecht aanvragen per gewasgroep 2013 t/m 2019				
Jaar	Siergewassen	Landbouwgewassen	Groentegewassen	Totaal
2013	224	79	444	747
2014	171	92	435	698
2015	204	108	481	793
2016	232	82	486	800
2017	175	80	506	761
2018	189	82	520	791
2019	173	84	510	767

Aanvragen kwekersrecht True Potato Seeds (TPS)

Er zijn in 2019 6 aanvragen voor kwekersrecht ontvangen voor rassen van True Potato Seeds (aardappelen uit zaad). Voor het DUS-onderzoek van deze aanvragen zal met het CPVO een technisch protocol worden ontwikkeld. Uitgangspunt hierbij is het huidige protocol voor aanmeldingen van vegetatief vermeerderde aardappelrassen. Voor 3 van deze aanmeldingen is tevens een aanvraag voor toelating tot de Rassenverkeerslijst gedaan.

Onder de rassen van sier-, fruit-, landbouw- en groentegewassen waarvoor in 2019 kwekersrecht werd aangevraagd, bevonden zich geen genetisch gemodificeerde organismen (GMO's).

5. Toelating van groente-, landbouw-, fruitgewassen en houtopstanden

Op grond van de regelgeving van de Europese Unie mag van landbouw-, groente- en fruitgewassen uitsluitend teeltmateriaal van toegelaten rassen worden verhandeld. Bij rassen van landbouw- en groentegewassen moeten tevens zogenaamde instandhouders van de toegelaten rassen worden geregistreerd. Een instandhouder is een persoon of bedrijf die/dat het betrokken ras in zijn oorspronkelijke hoedanigheid in stand houdt.

Ook voor de verhandeling van teeltmateriaal van bosbouwgewassen voor bosbouwkundige doeleinden geldt dat het teeltmateriaal afkomstig moet zijn van toegelaten rassen of opstanden. De toelating van rassen en opstanden is een taak van de lidstaten. In Nederland gebeurt dit op grond van de ZPW 2005 en onderliggende regelgeving, door de Raad. Onder de rassen waarvoor in 2019 toelating werd aangevraagd, bevonden zich geen genetisch gemodificeerde organismen (GMO's).

a) Groentegewassen

Rassen van groentegewassen worden toegelaten nadat uit onderzoek is gebleken dat deze zelfstandig zijn. Voor groentegewassen beperkt zich het onderzoek voor de toelating derhalve tot een zogenaamd DUS-onderzoek.

b) Landbouwgewassen

Rassen van landbouwgewassen worden toegelaten nadat uit onderzoek is gebleken dat zij

zelfstandig (DUS) zijn en voldoende cultuur- en gebruikswaarde bezitten. In deze gevallen betreft het een zogenaamd DUS-onderzoek en een onderzoek naar de cultuur- en gebruikswaarde CGO).

Raadvoorplantenrassen

Toelating (aanvragen) – 2013 t/m 2019			
Jaar	Landbouwgewassen	Groentegewassen	Totaal
2013	267	667	934
2014	272	640	912
2015	288	686	974
2016	251	676	927
2017	248	699	947
2018	350	790	1.140
2019	332	801	1.133

Toelating (tot NNR) – 2013 t/m 2019			
Jaar	Landbouwgewassen	Groentegewassen	Totaal
2013	106	567	673
2014	105	444	549
2015	122	579	701
2016	106	587	693
2017	118	578	696
2018	188	668	856
2019	269	551	820

Aanvragen toelating True Potato Seeds (TPS)

Er zijn in 2019 3 aanvragen ontvangen voor toelating tot de Rassenverkeerslijst voor rassen van TPS. Ook voor deze aanvragen geldt dat het Technisch Protocol ten behoeve van het DUS-onderzoek wordt ontwikkeld in samenwerking met het CPVO.

Ook het CGO voor TPS is in ontwikkeling. Er is behoefte om parallel aan het CGO op basis van pootgoed (knollen), CGO uit te voeren op basis van zaailingen. Het is belangrijk om te weten of CGO op basis van zaailingen tot andere resultaten leidt dan CGO op basis van pootgoed. Dit ook in verband met acceptatie van TPS-rassen in de EU. Het is de wens van de sector om hiernaar onderzoek te doen aan de hand van een methodiekenproject.

c) Fruitgewassen

Met ingang van 1 oktober 2014 is er op grond van artikel 8a van het Besluit werkzaamheden Raad voor plantenrassen een registratieplicht voor rassen van fruitgewassen. Indien een fruitras op dat tijdstip niet geregistreerd is, mag het niet (meer) verhandeld worden. Voor Nederland is de Raad voor plantenrassen verantwoordelijk voor de registratie van fruitrassen in het Nederlands Rassenregister (NRR).

In het register van rassen van fruitgewassen stonden in 2019 1.022 rassen van fruitgewassen vermeld met een “officiële beschrijving” (vermeld als “a-ras”, met officiële DUS-beschrijving) en 897 rassen met een “officieel erkende beschrijving” (vermeld als “b-ras” met beschrijving op TQ-niveau). In het laatste geval (b-rassen) gaat het om rassen die door verhandeling van oudsher bekend zijn. Om de drempel voor registratie van deze rassen in het NRR te verlagen, is zowel voor de aanmelding tot toelating in het NRR als het opstellen van de officieel erkende beschrijving een verlaagd tarief geïntroduceerd.

Vanaf 1 januari 2017 is het EU- Register met rassen van fruitgewassen (genaamd Frumatis) operationeel. Frumatis bestaat uit de Rassenregisters van de individuele lidstaten.

d) *Bosbouwgewassen*

De Raad is op grond van de ZPW 2005 bevoegd om te beslissen op aanvragen om toelating van opstanden van bosbouwgewassen die betrekking hebben op de 47 boomsoorten en kunstmatige hybriden die genoemd staan in de EU Bosbouwrichtlijn (1999/105) betreffende het in de handel brengen van bosbouwkundig teeltmateriaal. Hierbij heeft de Adviescommissie Rassenlijst bomen een adviesfunctie naar de Raad over de aanvragen voor richtlijnsoorten. In de bosbouwgewassen gaat het om opstanden (groepen van ten minste 30 bij elkaar staande bomen) van richtlijnsoorten die op basis van uiterlijke kenmerken worden beoordeeld en die op basis hiervan kunnen worden toegelaten in het NRR in de categorie 'van bekende origine' dan wel 'geselecteerd'. Eventuele zaadgaarden kunnen worden toegelaten in de categorie 'gekeurd'. Naderhand kunnen toegelaten opstanden worden opgewaardeerd naar de categorie 'getoetst' als uit nadere proeven blijkt dat hun waardevolle kenmerken ook genetisch zijn bepaald. Dat is in 2019 niet aan de orde geweest. In 2019 heeft de Raad 3 opstanden van richtlijnsoorten toegelaten tot het NRR.

Alle overige opstanden van boom- en struiksoorten die niet vallen onder de Bosbouwrichtlijn worden aangeduid als niet-richtlijnsoorten. Voor deze soorten heeft de Raad geen verantwoordelijkheid. Voor wat betreft de adviezen over deze opstanden (die buiten de EU-richtlijn vallen) die van belang zijn voor de bosbouw, neemt de Raad het advies van de Adviescommissie Rassenlijst bomen over, zodat deze bij een positief advies met een aanbeveling kunnen worden opgenomen in de Rassenlijst bomen.

Adviescommissie Rassenlijst bomen

De taken van de door de Raad ingestelde adviescommissie Rassenlijst bomen zijn:

1. adviseren aan de Raad ten aanzien van de toelating tot het nationaal register van opstanden die vallen onder de werking van artikel 10 van het Besluit werkzaamheden Raad voor plantenrassen (richtlijnsoorten) en;
2. een aanbeveling doen aan de Raad ten aanzien van het opnemen van opstanden in de Nationale Rassenlijst bomen van bosbouwgewassen die niet vallen onder de werking van artikel 10 van het Besluit werkzaamheden Raad voor plantenrassen (niet-richtlijnsoorten).
3. adviseren aan de Raad t.a.v. overige aangelegenheden die samenhangen met de nationale Rassenlijst bomen.

De adviescommissie bestaat uit deskundigen die afkomstig zijn uit diverse geledingen van de bosbouwsector (uitgangsmateriaal, teelt, handel, gebruikers en afnemers). In 2019 heeft de Adviescommissie Rassenlijst bomen 7 opstanden van een niet-richtlijnsoort aanbevolen.

Rassenlijst bomen

Onder verantwoordelijkheid van de Raad wordt de Nationale Rassenlijst bomen samengesteld. De Nationale Rassenlijst bomen bevat een overzicht van de eigenschappen van de toegelaten opstanden en rassen van richtlijnsoorten en van niet-richtlijnsoorten, waarvan het uitgangsmateriaal van belang is voor de bosbouw. De Nationale Rassenlijst bomen komt voort uit een Communautaire verplichting en heeft zich in de loop der jaren ontwikkeld tot een gezaghebbende bron van informatie voor de beheerders van bos, natuur en landschap en voor iedereen in de bosbouwsector die te maken krijgt met de aanplant van nieuwe bomen.

Rassenlijst bomen digitaal

De Nationale Rassenlijst bomen wordt in digitale vorm uitgegeven, zodat deze kosteloos via een website kan worden geraadpleegd. In 2019 is twee keer een update van de Rassenlijst gepubliceerd op de website. In Forematis, de gezamenlijke digitale EU Rassenlijst bomen, kunnen toegelaten opstanden van richtlijnsoorten van alle EU-lidstaten worden ingezien.

Gezamenlijke vergadering met adviescommissie Rassenlijst bomen

Op 15 oktober 2019 heeft de afdeling Bosbouwgewassen een gezamenlijk overleg gehouden met de adviescommissie Rassenlijst bomen (RLB). Bij dit overleg kwamen onder meer ter sprake de financiering van de projecten RLB en CGO-bomen, het gebruik van de RLB in de praktijk, het tekort aan sommige in de RLB vermelde herkomsten en de stand van zaken m.b.t. de Green Deal II. Hierbij kwam onder meer aan de orde dat de formulering van de taken en

verantwoordelijkheden van de Raad in het huidige conceptdocument Green Deal II waarschijnlijk te ruim is.

6. Het registratieonderzoek (DUS-onderzoek) en Cultuur- en gebruikswaarde-onderzoek (CGO)

Identiteitsonderzoek (DUS-onderzoek)

Het merendeel van het identiteitsonderzoek (relevant voor zowel kwekersrecht als toelating) wordt in opdracht en onder verantwoordelijkheid van de Raad uitgevoerd door Naktuinbouw. Voor een klein aantal gewassen wordt het DUS-onderzoek door buitenlandse onderzoeksinstituten verricht. De onderzoekende instituten rapporteren aan de Raad.

Cultuur- en gebruikswaarde-onderzoek (CGO in landbouwgewassen)

De regie voor de uitvoering van het onderzoek naar cultuur- en gebruikswaarde van landbouwgewassen ligt bij het bedrijfsleven. Door middel van zogenaamde CGO-protocollen bepaalt de Raad voor plantenrassen de voorwaarden waaraan het onderzoek moet voldoen en de minimumnormen waaraan de onderzochte rassen moeten voldoen. Namens de Raad wordt toezicht op de uitvoering van het onderzoek en controle op de uitkomsten uitgeoefend. Samen met de uitkomst van het DUS-onderzoek is het resultaat van het cultuur- en gebruikswaarde-onderzoek bepalend voor de toelating van landbouwgewassen.

In zijn beleid ten aanzien van de cultuur- en gebruikswaarde beperkt de Raad zich tot eigenschappen die van belang zijn voor een duurzame teelt in het algemeen (zoals resistenties ter voorkoming van grootschalige aantasting door ziekten) en eigenschappen die risico's voor de consument kunnen inhouden. In 2019 heeft de Raad diverse CGO-protocollen geactualiseerd en vastgesteld.

Bosbouw

Aanvragen voor de toelating van bosbouwopstanden worden namens de eigenaren en beheerders ingediend via de Vereniging van Bos en Natuurterrein Eigenaren (VBNE). Voorafgaande aan de indiening zijn de opstanden door het Centrum voor Genetische Bronnen Nederland (CGN) beoordeeld op uiterlijke kwaliteit. In verband met een mogelijke opwaardering in de klasse 'getoetst' voert het CGN in opdracht van en gefinancierd door de Raad nader CGO-onderzoek uit.

Vaststelling van rasbenamingen

Nadat een ras is onderzocht (DUS-onderzoek) en zijn kenmerken zijn beschreven in een rasbeschrijving, moet het een door de Raad vastgestelde benaming krijgen. Hiermee krijgt het ras zijn identiteit. Vervolgens kan het ras worden toegelaten en/of krijgt het kwekersrecht en wordt het ingeschreven in het NRR. De Raad toetst de naamvoorstellen op hun geschiktheid. Indien een voorgestelde rasbenaming niet aan de daarvoor gestelde regels voldoet of te veel overeenkomt met een handelsnaam of een merk, wordt het voorstel afgewezen en wordt de aanvrager verzocht een nieuw voorstel in te dienen. Doorgaans wordt een rasbenaming tegelijkertijd met de beslissing omtrent de verlening van het kwekersrecht of de toelating vastgesteld.

7. Procedurele aangelegenheden

- a) In het verslag over 2018 is gemeld dat in 2014 de Raad op verkeerde gronden een kwekersrecht heeft verleend voor een tulpenras. Deze onrechtmatige verlening was het gevolg van het feit dat Naktuinbouw een vergelijkingsras had gemist. De Raad heeft getracht partijen te bewegen tot een schikking; dit bleek vruchteloos. Inmiddels heeft belanghebbende een civielrechtelijke procedure geëntameerd. De hoorzitting voor de rechtbank is voorzien op 9 april 2020. Eén van de uitkomsten van deze procedure zou kunnen zijn dat de Raad (onderdeel van de Staat) schadeplichtig is.

- b) Op 15 februari 2019 werd – voorafgaand aan een door de Raad te nemen besluit - een hoorzitting gehouden naar aanleiding van een aanvraag voor kwekersrecht voor het kandidaat-ras van narcis “Tête de Luxe”. Het Engelse onderzoeksstation NIAB had na 3 jaar onderzoek een negatief DUS-rapport opgemaakt, omdat het ras – hoewel duidelijk onderscheidbaar van de vergelijkbare Tête Bouclé - op twee kenmerken niet uniform was. Naar de mening van de aanmelder waren de uniformiteitsgebreken het gevolg van het slechte weer waarin de beproeving had plaatsgevonden. Ook het opplanten van de DUS-monsters in potten werd als oorzaak aangevoerd. Uiteindelijk heeft de Raad geoordeeld dat de uniformiteitsverschillen tijdens het 3 jaar durende onderzoek voldoende en consistent zijn aangetoond en dat het DUS-rapport als grondslag kan dienen voor een afwijzend besluit op de aanvraag voor kwekersrecht. Er is geen bezwaar gemaakt tegen het negatieve besluit.

8. Betrokkenheid bij wettelijke stelsels andere landen

- a) Nationaal: bij het verder vormgeven van uitvoeringsbepalingen van het UPOV- verdrag en de Communautaire regelgeving op het gebied van teeltmateriaal en kwekersrecht ondersteunde de secretaris van de Raad het Ministerie van LNV.
- b) Internationaal: de secretaris was in 2019 betrokken bij de ontvangst van delegaties uit Japan, Nigeria en Iran. Doel van deze ontvangsten was in alle gevallen het uitwisselen van informatie met het oog op het implementeren dan wel het sterker maken van het stelsel van kwekersrecht in deze landen.

9. Exploitatieoverzicht 2019 Raad voor plantenrassen

WERKZAAMHEDEN GERELATEERD AAN DE RAAD VOOR PLANTENRASSEN

Werkelijk 2019	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
OPBRENGSTEN			
DUS onderzoek groentegewassen	3.041.841	2.942.000	2.859.576
DUS onderzoek landbouwgewassen	428.868	431.000	415.812
DUS onderzoek siergewassen	315.957	396.000	326.870
	3.786.666	3.769.000	3.602.258
Aanvraagtarief	611.849	422.000	593.221
Aanvraag herregistratie			
Overname rapporten	259.760	161.000	258.630
Overige griffierechten	10.761	18.000	9.993
	882.370	601.000	861.844
Instandhouding buitenland	98.020	90.000	0
Opbrengsten tarieven	4.767.056	4.460.000	4.464.102
Methodiekenonderzoek	171.100	172.000	171.100
Toetsproeven Bosbouw ¹	158.678	159.000	158.678
Beleidsondersteuning	170.000	150.000	151.107
Rassenlijst Bomen ²	78.206	78.000	78.206
Rassenlijst Landbouwgewassen	100.000	76.000	75.620
Opbrengst bijdrage additioneel werk	677.984	635.000	634.711
Niet-retribueerbare kosten Raad	0	0	0
Rijksbijdrage i.v.m. af te dragen BTW	51.497	0	0
Opbrengsten totaal	5.496.537	5.095.000	5.098.813
KOSTEN			
Inkoop DUS onderzoek	3.786.666	3.769.000	3.602.258
Inkoop aanvragen, herregistratie, rapporten en griffie	882.370	601.000	861.844
Inkoop instandhoudingscontrole buitenlandse rassen	98.020	90.000	0
Kosten i.v.m. af te dragen BTW	51.497	0	0
Kosten i.v.m. tarieven	4.818.553	4.460.000	4.464.102
Kosten additionele werkzaamheden			
Methodiekenonderzoek	171.100	172.000	171.100
Toetsproeven Bosbouw ¹	158.678	159.000	158.678
Beleidsondersteuning	170.000	150.000	151.107
Rassenlijst Bomen ²	78.206	78.000	78.206
Rassenlijst Landbouwgewassen	100.000	76.000	75.620
Kosten additionele werkzaamheden	677.984	635.000	634.711
Niet-retribueerbare kosten Raad	0	0	0
Totale kosten	5.496.537	5.095.000	5.098.813
Resultaat	0	0	0

¹ - Volledig uitgevoerd door CGN

² - Waarvan € 74.900 uitgevoerd door CGN

Toelichting exploitatieoverzicht

De Raad voor plantenrassen kent twee verschillende geldstromen:

- a) de eerste geldstroom betreft de middelen die te maken hebben met de uitvoering van de wettelijke taken van de Raad.
- b) de tweede geldstroom betreft de middelen die van het Ministerie van LNV ontvangen worden voor het (laten) uitvoeren van de (publieke) additionele werkzaamheden die uit de wettelijke taken voortvloeien.

a. Toelichting exploitatieoverzicht: de uitvoering van de wettelijke taken en de rol van Naktuinbouw

De tarieven van de Raad (artikel 6, tweede lid, van de ZPW 2005) worden vastgesteld door de Minister van LNV, gehoord de Raad. Op basis van de (vernieuwde) overeenkomst van 22 maart 2019 tussen het Ministerie van LNV, de Raad en Naktuinbouw draagt Naktuinbouw zorg voor alle feitelijke uitvoeringshandelingen rond het opleggen en innen van tarieven van de Raad genoemd in hoofdstuk 6 van de Regeling werkzaamheden Raad voor plantenrassen. Op basis van deze overeenkomst voert Naktuinbouw ook het retribueerbare DUS-onderzoek uit. Naktuinbouw ontvangt de opbrengsten van de aanvraagtarieven en het tarief voor het DUS-onderzoek op een op haar naam gestelde bankrekening. De Raad kan vanwege het ontbreken van rechtspersoonlijkheid namelijk niet zelfstandig een bankrekening openen. Naktuinbouw dekt met de tariefopbrengsten de kosten die zij heeft gemaakt voor werkzaamheden in opdracht en eindverantwoordelijkheid van de Raad.

Op grond van het voorgaande worden in het exploitatieoverzicht zowel de opbrengsten van de tarieven voor het uitvoeren van het technisch onderzoek (DUS-onderzoek) als de tarieven voor het verrichten van administratieve en juridische werkzaamheden verantwoord in deze exploitatie. Deze kosten en opbrengsten worden ook verantwoord in de jaarrekening 2019 van Naktuinbouw.

Financieel beheer, verantwoording en intern toezicht

Naktuinbouw valt, als privaatrechtelijke instelling die een publiek belang dient, onder de werking van het normenkader financieel beheer. Voor de Raad als onderdeel van de Staat is dat anders. De rijksdienst heeft eigen regelgeving op het terrein van financieel beheer en valt niet onder het genoemde normenkader.

De Raad heeft zijn eigen exploitatieoverzicht (zie hiervoor blz. 14). Hierin staan de tariefopbrengsten van de Raad en de kosten van de werkzaamheden die Naktuinbouw verricht in opdracht van de Raad en ook de ontvangen bijdragen van het Ministerie van LNV voor de additionele activiteiten en de bijbehorende uitgaven. Naktuinbouw verantwoordt haar uitgaven en ontvangen opbrengsten bij de uitvoering van taken in opdracht van de Raad in haar eigen jaarrekening. BDO geeft een accountantsverklaring voor heel Naktuinbouw, inclusief het onderdeel van de jaarrekening dat op de werkzaamheden betrekking heeft die Naktuinbouw uitvoert in opdracht van de Raad.

De administratieve processen van de Raad zijn zo ingericht dat doorlopende interne monitoring en auditing kan plaatsvinden. Hiervoor maakt de Raad gebruik van het management en kwaliteitszorgsysteem van Naktuinbouw (MMS). Hierin zijn alle procedures en werkinstructies opgenomen en op basis hiervan worden interne audits uitgevoerd. Door deze procesmatige kwaliteitscontrole op de dagelijkse gang van zaken kan – indien gewenst – tijdig worden bijgestuurd. De financiële risico's van de Raad zijn beperkt, omdat aanvragen pas in behandeling worden genomen na betaling van de onderzoekskosten.

Toelichting op exploitatieoverzicht 2019

Er is in het exploitatieoverzicht 2019 t.o.v. 2018 sprake van een aantal stelselwijzigingen. Het betreft de rubrieken:

a) Aanvraag herregistratie

De Raad wilde aanvankelijk starten met het herregistratiebeleid in 2019. Omdat er nog te veel vragen waren is de introductie uitgesteld.

b) Instandhouding buitenland

Uit wet- en regelgeving en de wijziging van de tripartite overeenkomst is voortgekomen dat de Raad verantwoordelijk is voor het toezicht en controle op de instandhouding van rassen die zijn geregistreerd in het NRR. Voor buitenlandse instandhouders betekent dit dat deze groep een nota krijgt (om de controle te financieren) namens de Raad.

c) Rijksbijdrage i.v.m. af te dragen BTW

De wijziging van de tripartite heeft het inzicht gebracht dat Naktuinbouw werkzaamheden voor de Raad als publiekrechtelijk lichaam verricht (dienstverlening), waarvoor BTW verschuldigd is. Deze omzetbelasting kan de Raad niet verrekenen met door de Raad in rekening te brengen BTW. Deze extra kosten zijn geen onderdeel van de tarieven van de Raad. De Raad ontvangt daarom een bijdrage van LNV voor deze door Naktuinbouw in rekening gebrachte BTW. Dit is zowel aan de baten- als lastenkant verwerkt.

d) Niet retrueerbare kosten van de Raad (stelselkosten)

De kosten van de Raad komen ten laste van de rijksbegroting (artikel 6, eerste lid ZPW). Omdat de Raad deze kosten vergoed krijgt van de Staat, is dat ook als opbrengst opgenomen.

Er is in het exploitatieoverzicht 2019 t.o.v. 2018 (realisatie 2018 en begroting 2019) in enkele gevallen sprake van een wat grotere afwijking. Het betreft de rubrieken:

a) overname rapporten

Er zijn als gevolg van de Brexit meer verzoeken voor overname van een DUS-rapport ontvangen.

b) Additionele middelen

Het budget voor de taken Beleidsondersteuning en Rassenlijst landbouw is op verzoek van de Raad met ingang van 1 januari 2019 (met terugwerkende kracht) verhoogd.

b. Toelichting exploitatieoverzicht: de uitvoering van Additionele activiteiten van de Raad, voortvloeiend uit de wettelijke taken van de Raad

Hieronder een overzicht van de Additionele activiteiten die de Raad in opdracht van het Ministerie van LNV verricht. De Raad is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Additionele activiteiten en heeft een coördinerende en opdracht gevende taak naar Naktuinbouw en de andere in het 3-partijencontract genoemde organisaties. Het betreft:

1. Het inrichten en uitgeven van een Rassenlijst bomen;
2. Het inrichten van een Rassenlijst landbouwgewassen;
3. Beleidsondersteuning ter zake van rassenregistratie- en kwekersrechtonderzoek;
4. Methodiekenonderzoek;
5. Het opzetten van toetsproeven in de bosbouw.

Hieronder wordt per additionele taak kort toegelicht waarom ervoor is gekozen om deze te laten uitvoeren onder verantwoordelijkheid van de Raad. Tevens wordt toegelicht in hoeverre de taak is gebaseerd op of samenhangt met de wettelijke taken van de Raad. De financiële verantwoording is hiervoor opgenomen in het exploitatieoverzicht op blz. 14.

1) Het inrichten en uitgeven van een Nationale Rassenlijst bomen

De Rassenlijst bomen wordt onder verantwoordelijkheid van de Raad samengesteld. De Rassenlijst berust op een communautaire verplichting en heeft zich in de loop der jaren ontwikkeld tot een gezaghebbende bron van informatie voor natuurbeheerders, verzorgers van stedelijk groen en voor iedereen in de bosbouwsector die te maken krijgt met de aanplant van nieuwe bomen. De Rassenlijst bomen bestaat uit richtlijnsoorten en niet-richtlijnsoorten.

Voor de richtlijnsoorten bestaat vanuit Europa voor Nederland de verplichting om de Nationale Rassenlijst te onderhouden, de opstanden van richtlijnsoorten op te nemen in het Nationaal opstandenregister en deze opstanden in te delen in de klassen geselecteerd, gekeurd, getoetst of

van bekende origine. Deze taak is voor de Raad neergelegd in de ZPW, artikel 2, onderdelen b en d. Voor de niet-richtlijnsoorten bestaat er geen strikt wettelijke verplichting, maar de “aanbeveling” van deze opstanden waarborgt de kwaliteit van autochtoon (van bekende origine) plantmateriaal in Nederland en draagt hiermee bij aan de bescherming van de genetische biodiversiteit in Nederland.

Zowel voor de toelating van opstanden van richtlijn- als niet-richtlijnsoorten maakt de Raad gebruik van dezelfde adviescommissie (de adviescommissie Rassenlijst bomen van de Raad) die bestaat uit deskundigen, afkomstig uit diverse geledingen van de bosbouwsector. Door de behandeling van richtlijnsoorten en niet-richtlijnsoorten te combineren wordt een maximale efficiëntie bereikt en worden de extra kosten voor het opnemen van niet-richtlijnsoorten in de Nationale Rassenlijst bomen tot een minimum beperkt.

2) *Het inrichten en uitgeven van een Nationale Rassenlijst landbouwgewassen*

Het opstellen van een Nationale Rassenlijst landbouwgewassen geschiedt op basis van de gegevens uit het rassenregister, DUS-onderzoek en CGO-onderzoek. Dit is een wettelijke taak van de Raad op grond van de ZPW, artikel 2, onderdeel d.

3) *Beleidsondersteuning ter zake van rassenregistratie- en kwekersrechtonderzoek*

Vanuit verschillende organisaties wordt beleidsmatig ondersteuning geleverd aan het Ministerie van LNV op het gebied van de samenstelling van Rassenlijsten en het kwekersrecht. Het betreft met name bijeenkomsten in het kader van UPOV, CPVO, EU en OESO. Jaarlijks wordt in overleg met de secretaris van de Raad door Naktuinbouw een begroting opgesteld, houdende de verwachte werkzaamheden in het kader van beleidsmatige ondersteuning, zoals het deelnemen aan technical working parties van UPOV of het CPVO.

4) *Methodiekenonderzoek*

Om het onderzoek ten behoeve van toelating en kwekersrecht in Nederland zo efficiënt mogelijk uit te kunnen voeren en om recht te doen aan de leidende positie van Nederland in dit onderzoek, is het van belang dat bij het onderzoek gebruik wordt gemaakt van de best beschikbare technieken. Doorlopende technologische ontwikkelingen kunnen aanpassing of vervanging van gehanteerde methodieken mogelijk en wenselijk maken, maar vaak dient hiervoor eerst aanvullend onderzoek te worden gedaan. Elke organisatie die actief is op het terrein van onderzoek ten behoeve van de toelating of kwekersrecht kan voorstellen indienen in het kader van dit methodiekenonderzoek. De Raad besluit welke voorstellen door de Raad zullen worden gefinancierd en houdt toezicht op de uitvoering van de projecten. De coördinatie van de projecten vindt plaats door Naktuinbouw.

5) *Het opzetten van toetsproeven in de bosbouw*

Om de gebruikswaarde van toegelaten opstanden up-to-date te houden worden jaarlijks gegevens verzameld in een groot aantal toetsproeven die op de terreinen van o.a. Staatsbosbeheer zijn aangelegd. Deze toetsproeven vinden plaats in het kader van de indeling van opstanden van bosbouwgewassen (richtlijnsoorten) in de klasse ‘getoetst’ en zijn hiermee een wettelijke taak. Ook deze taak berust op een communautaire verplichting en hangt nauw samen met de onder 1 opgenomen taak (het inrichten en uitgeven van een Rassenlijst bomen).

Gedaan te Wageningen, 30 maart 2020,

De voorzitter,

dr. L. van Vloten-Doting

De secretaris,

mr. C.J.A. Groenewoud